

Prima pagină > Introducerea unei acțiuni în justiție > Atlas Judiciar European în materie civilă > Divorț și separare legală

Divorț și separare legală

Informații furnizate de statele membre cu privire la Regulamentul nr. 1259/2010

Informații generale

Uniunea Europeană și-a stabilit obiectivul de a dezvolta un spațiu de libertate, securitate și justiție, prin adoptarea de măsuri privind cooperarea judiciară în materie civilă cu implicații transfrontaliere. În același timp, creșterea mobilității cetățenilor pe piața internă impune un grad mai ridicat de flexibilitate și de securitate juridică.

Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 al Consiliului din 20 decembrie 2010 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp (denumit Regulamentul Roma III) oferă cetățenilor soluții corespunzătoare în materie de securitate juridică, previzibilitate și flexibilitate, protejează partenerii mai vulnerabili pe parcursul procedurilor de divorț și împiedică fenomenul căutării unei instanțe mai favorabile. Regulamentul ajută, de asemenea, la evitarea procedurilor complicate, lungi și dureroase.

Mai exact, Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 permite cuplurilor internaționale să convină în prealabil asupra legislației care li s-ar aplica în caz de divorț sau de separare de drept, atât timp cât legislația convenită este cea a statului membru cu care au o legătură mai strânsă. Atunci când cuplul respectiv nu reușește să ajungă la un acord în această privință, judecătorii pot utiliza o soluție comună pentru a stabili țara a cărei legislație se aplică.

Totuși, acest regulament nu se aplică următoarelor aspecte: capacitatea juridică a persoanelor fizice; existența, validitatea sau recunoașterea unei căsătorii; anularea căsătoriei; numele soților; efectele patrimoniale ale căsătoriei; răspunderea părintească; obligația de întreținere, trusturile și succesiunile. De asemenea, acesta nu afectează aplicarea Regulamentului (CE) nr. 2201/2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești.

Regulamentul este un instrument de punere în aplicare a unei cooperări consolidate între statele membre participante. Cooperarea consolidată permite unui grup de cel puțin nouă state membre să pună în aplicare măsuri într-unul din domeniile prevăzute în tratate, în cadrul competențelor neexclusive ale Uniunii. În conformitate cu articolul 331 din TFUE, statele membre neparticipante își păstrează dreptul de a se alătura cooperării consolidate instituite.

Portalul european e-Justiție vă oferă informații despre aplicarea regulamentului.

Cooperare Consolidată

La 12 iulie 2010, Consiliul a adoptat **Decizia 2010/405/UE** de autorizare a unei cooperări consolidate în domeniul legislației aplicabile divorțului și separării de drept între Belgia, Bulgaria, Germania, Spania, Franța, Italia, Letonia, Luxemburg, Ungaria, Malta, Austria, Portugalia, România și Slovenia. În consecință, cele 14 state membre participante au adoptat **Regulamentul (UE) nr. 1259/2010**, care a intrat în vigoare la 21 iunie 2012.

La 21 noiembrie 2012, Comisia a adoptat **Decizia 2012/714/UE** de confirmare a participării Lituaniei la cooperarea consolidată în domeniul legislației aplicabile divorțului și separării de drept. Decizia respectivă prevede că Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 se aplică Lituaniei de la 22 mai 2014.

La 27 ianuarie 2014, Comisia a adoptat **Decizia 2014/39/UE** de confirmare a participării Greciei la cooperarea consolidată în domeniul legislației aplicabile divorțului și separării de drept. Această decizie prevede faptul că Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 se aplică Greciei începând cu 29 iulie 2015.

La 10 august 2016, Comisia a adoptat **Decizia (UE) 2016/1366** de confirmare a participării Estoniei la cooperarea consolidată în domeniul legislației aplicabile divorțului și separării de drept. Decizia respectivă prevede că Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 se aplică Estoniei de la 11 februarie 2018

Pentru informații detaliate de la nivel național, selectați drapelul țării care vă interesează.

Link relevant

Versiunea ARHIVATĂ a vechiului site ATLASUL judiciar european (închis la 30 septembrie 2017)

Ultima actualizare: 21/10/2019

Această pagină este administrată de Comisia Europeană. Informațiile de pe această pagină nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Comisiei Europene. Comisia nu își asumă nici o răspundere în legătură cu oricare din informațiile sau datele conținute în prezentul document sau la care acesta face referire. Vă rugăm să consultați avizul juridic în legătură cu normele privind drepturile de autor în cazul paginilor de internet ale Comunității Europene.

Legislația aplicabilă divorțului și separării de drept - Belgia

Articolul 7 alineatele (2) și (4) – Condițiile formale pe care trebuie să le îndeplinească acordurile privind desemnarea legii aplicabile

Legislația belgiană nu prevede condiții formale specifice în ceea ce privește acordurile de desemnare a legii aplicabile în temeiul articolului 7 alineatele (2) – (4) din Regulamentul (UE) nr. 1259/2010.

Articolul 5 alineatul (3) - Posibilitatea de a desemna legea aplicabilă pe parcursul procedurii

În ceea ce privește normele referitoare la desemnarea legii aplicabile, articolul 55 alineatul (2) al treilea paragraf din Codul belgian de drept internațional privat (*Wetboek van internationaal privaatrecht/Code de droit international privé*) prevede că desemnarea se face la prima înfățișare (Legea privind Codul de drept internațional din 16 iulie 2004, publicată în Monitorul belgian la 27 iulie 2004 și intrată în vigoare la 1 octombrie 2004).

Ultima actualizare: 28/07/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Legislația aplicabilă divorțului și separării de drept - Germania

Articolul 7 alineatele (2) și (4) – Condițiile formale pe care trebuie să le îndeplinească acordurile privind desemnarea legii aplicabile

Legislația germană [articolul 46 litera (d) alineatul (1) din EGBGB] prevede că acordurile privind desemnarea legii aplicabile în conformitate cu articolul 7 alineatele (2) – (4) din Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 trebuie înregistrate la notar. Articolul 127 litera (a) din Codul civil se aplică *mutatis mutandis*.

Articolul 5 alineatul (3) - Posibilitatea de a desemna legea aplicabilă pe parcursul procedurii

Legislația germană [articolul 46 litera (d) alineatul (2) din EGBGB] prevede că soții pot desemna legea aplicabilă în conformitate cu articolul 5 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 până la încheierea audierii în primă instanță.

Ultima actualizare: 16/10/2015

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Legislația aplicabilă divorțului și separării de drept - Estonia

Articolul 7 alineatele (2) și (4) – Condițiile formale pe care trebuie să le îndeplinească acordurile privind desemnarea legii aplicabile

În conformitate cu articolul 641 alineatele (2) și (3) din **Legea privind dreptul familiei**, soții pot încheia un acord privind legea aplicabilă divorțului, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 al Consiliului, prezentându-se personal pentru a semna un act notarial autentificat. Începerea unei proceduri de divorț în fața unei instanțe poate înlocui actul notarial autentificat.

Articolul 5 alineatul (3) - Posibilitatea de a desemna legea aplicabilă pe parcursul procedurii

În conformitate cu articolul 641 alineatul (4) din **Legea privind dreptul familiei**, soții pot încheia un acord și îl pot modifica în orice moment până la acceptarea unei cereri de divorț de către un notar sau, în cadrul unei proceduri judiciare, până la încheierea procedurii preliminare sau până la expirarea termenului de depunere a cererilor în cadrul procedurii scrise.

Ultima actualizare: 07/01/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Legislația aplicabilă divorțului și separării de drept - Grecia

În urma notificării din partea Greciei cu privire la această chestiune, Comisia Europeană, în decizia sa din 27.1.2014 (JO L 23, p. 41), confirmă participarea Greciei la cooperarea consolidată în domeniul legislației aplicabile divorțului și separării de drept instituită prin Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 (denumit în continuare „Regulamentul Roma III”).

În conformitate cu decizia menționată mai sus, Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 se aplică în Grecia începând cu data de 29 iulie 2015.

Articolul 7 alineatele (2) și (4) – Condițiile formale pe care trebuie să le îndeplinească acordurile privind desemnarea legii aplicabile

În dreptul elen nu există condiții formale suplimentare pentru acordurile privind desemnarea legislației aplicabile, în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) și (4) din Regulamentul (UE) nr. 1259/2010.

Articolul 5 alineatul (3) - Posibilitatea de a desemna legea aplicabilă pe parcursul procedurii

În dreptul elen nu există posibilitatea de a desemna legea aplicabilă în conformitate cu articolul 5 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1259/2010.

Ultima actualizare: 25/11/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Legislația aplicabilă divorțului și separării de drept - Spania

Articolul 7 alineatele (2) și (4) – Condițiile formale pe care trebuie să le îndeplinească acordurile privind desemnarea legii aplicabile

Legislația spaniolă prevede condiții formale suplimentare pentru acordurile privind desemnarea legii aplicabile în conformitate cu articolul 7 alineatele (2)-(4) din Regulamentul (UE) nr. 1259/2010, și anume: desemnarea legii aplicabile trebuie să fie făcută prin încheierea unui act autentic cu forță executorie (în fața unui notar public) sau a unui „document autentic” (un document datat și semnat de către părți în mod neechivoc, chiar dacă nu are forma unui instrument notarial).

Articolul 5 alineatul (3) - Posibilitatea de a desemna legea aplicabilă pe parcursul procedurii

În conformitate cu legislația spaniolă, soții nu pot desemna legea aplicabilă în fața instanței în cadrul procedurii.

Ultima actualizare: 12/03/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Legislația aplicabilă divorțului și separării de drept - Franța

Articolul 7 alineatele (2) și (4) – Condițiile formale pe care trebuie să le îndeplinească acordurile privind desemnarea legii aplicabile

Regulamentul impune trei condiții formale pentru valabilitatea acordului prin care se optează pentru legea aplicabilă: actul trebuie să fie redactat în scris și să fie datat și semnat de părți.

În regulamentul se specifică posibilitatea ca statele să prevadă condiții formale suplimentare și modul în care acestea se aplică în funcție de situația soților. Dreptul francez nu prevede nicio dispoziție privind condițiile formale impuse pentru validitatea unui acord prin care se optează pentru legea aplicabilă în materie de divorț sau de separare legală. Franța nu a făcut deci declarația prevăzută la articolul 17 alineatul (1) litera (a).

Prin urmare, soții au libertatea de a se adresa, dacă doresc, oricărui profesionist în domeniul dreptului care să le ofere informații utile.

Articolul 5 alineatul (3) - Posibilitatea de a desemna legea aplicabilă pe parcursul procedurii

Acordul prin care soții desemnează legea aplicabilă în cazul divorțului sau a separării legale poate fi încheiat și modificat în orice moment, însă cel târziu până în momentul sesizării instanței.

Cu toate acestea, dacă legea forului prevede astfel, legea aplicabilă poate fi desemnată de către soți și în fața instanței, în cursul procedurii [articolul 5 alineatele (2) și (3)].

Această posibilitate nu este prevăzută în mod expres în dreptul francez, de aceea Franța nu a făcut declarația prevăzută la articolul 17 alineatul (1) litera (b).

Ultima actualizare: 14/01/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Legislația aplicabilă divorțului și separării de drept - Letonia

Articolul 7 alineatele (2) și (4) – Condițiile formale pe care trebuie să le îndeplinească acordurile privind desemnarea legii aplicabile

Legislația letonă nu prevede alte condiții de formă față de cele menționate la articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 pentru acordurile prin care se exprimă opțiunea în materie de lege aplicabilă.

Articolul 5 alineatul (3) - Posibilitatea de a desemna legea aplicabilă pe parcursul procedurii

Legislația letonă nu prevede posibilitatea ca legea aplicabilă să fie aleasă în fața instanței, după inițierea procedurii.

Ultima actualizare: 06/02/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Legislația aplicabilă divorțului și separării de drept - Luxemburg

Articolul 7 alineatele (2) și (4) – Condițiile formale pe care trebuie să le îndeplinească acordurile privind desemnarea legii aplicabile

Luxemburgul nu prevede în prezent nicio condiție formală suplimentară.

Articolul 5 alineatul (3) - Posibilitatea de a desemna legea aplicabilă pe parcursul procedurii

În Luxemburg nu există posibilitatea de a desemna legea aplicabilă în fața instanței, în cursul procedurii.

Ultima actualizare: 23/04/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Legislația aplicabilă divorțului și separării de drept - Ungaria

Articolul 7 alineatele (2) și (4) – Condițiile formale pe care trebuie să le îndeplinească acordurile privind desemnarea legii aplicabile

Pentru acordurile privind alegerea legii aplicabile, nu se aplică alte cerințe formale decât cele prevăzute la articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1259/2010.

Articolul 5 alineatul (3) - Posibilitatea de a desemna legea aplicabilă pe parcursul procedurii

Cei doi soți pot alege legea aplicabilă cel târziu în termenul stabilit de instanță în etapa de pregătire a procesului.

Ultima actualizare: 04/01/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Legislația aplicabilă divorțului și separării de drept - Austria

Articolul 7 alineatele (2) și (4) – Condițiile formale pe care trebuie să le îndeplinească acordurile privind desemnarea legii aplicabile

Legislația austriacă nu prevede condiții de formă suplimentare pentru încheierea unui acord privind desemnarea legii aplicabile în temeiul articolului 7 alineatele (2) — (4) din Regulamentul (UE) nr. 1259/2010.

Articolul 5 alineatul (3) - Posibilitatea de a desemna legea aplicabilă pe parcursul procedurii

Dreptul austriac [articolul 11 alineatul (3) din IPRG] prevede că soții pot desemna legea aplicabilă în conformitate cu articolul 5 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 și în fața instanței judecătorești pe parcursul procedurii, cu condiția ca alegerea să fie exercitată în mod explicit și nu doar prin comportament tacit.

Ultima actualizare: 07/08/2017

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Legislația aplicabilă divorțului și separării de drept - Portugalia

Articolul 7 alineatele (2) și (4) – Condițiile formale pe care trebuie să le îndeplinească acordurile privind desemnarea legii aplicabile

Nimic de comunicat.

Articolul 5 alineatul (3) - Posibilitatea de a desemna legea aplicabilă pe parcursul procedurii

Nimic de comunicat.

Ultima actualizare: 08/08/2019

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Legislația aplicabilă divorțului și separării de drept - România

Articolul 7 alineatele (2) și (4) – Condițiile formale pe care trebuie să le îndeplinească acordurile privind desemnarea legii aplicabile

Nu există condiții de formă suplimentare pentru încheierea acordurilor privind desemnarea legii în afara celor de la articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1259/2010.

Articolul 5 alineatul (3) - Posibilitatea de a desemna legea aplicabilă pe parcursul procedurii

În temeiul legislației române, soții pot desemna legea aplicabilă divorțului și după ce instanța a fost sesizată, dar nu mai târziu de data primei ședințe de judecată la care soții au fost citați legal.

Ultima actualizare: 04/02/2016

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.